

Nacional

Mesures dràstiques si no es controla el contagi

El president Torra avisava ahir que caldrà actuar i aturar la tendència a l'alça

Sense data per a la reunió de governs de cara al curs

Sánchez exaspera tothom en no convocar executius i Illa demana unitat d'actuació

Els efectes del coronavirus

Ciutats per respirar

INICI • Les transformacions urbanístiques per deixar més espai a vianants i ciclistes són el primer pas cap a canvis més profunds **DIFERÈNCIES** • La pandèmia ha fet evident la major vulnerabilitat dels barris amb més densitat de població

Marta Membrives
BARCELONA

Voreres més amples, més espai per a les bicicletes, vianants caminant per espais on fa mesos només hi havia cotxes. La pandèmia ha accelerat canvis urbanístics que algunes ciutats es plantejaven des de feia anys però no acabaven de materialitzar. És el primer pas cap a una transformació més profunda de l'urbanisme per fer de les ciutats espais més saludables. Els experts coincideixen en la necessitat de fer canvis més enllà del que ara es coneix com a urbanisme estratègic per crear ciutats resilents, que puguin donar resposta a situacions com la viscuda a causa de la pandèmia i que ha omplert de color calçades i voreres de moltes capitals europees.

“És evident que l'urbanisme de les ciutats no està preparat per a una situació com la que ha provocat la pandèmia però es tracta d'una crisi molt més complexa”, assegura Mariela Iglesias, professora col·laboradora del màster *Ciutat i urbanisme* de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC). Iglesias apunta cap a una “multiplicitat de crisis: ambiental, de model de producció i de consum i d'envelliment de les societats”. Tot i així, reconeix diferències

Les frases

“No pot ser que els mínims d'habitabilitat siguin els mateixos que els anys cinquanta del segle passat”

Josep Roca Cladera
DIRECTOR DEL CENTRE DE POLÍTICA DEL SÒL I VALORACIONS DE LA UPC

“A les ciutats, el virus ha castigat especialment els barris més densos, pobres i envellits”

Mariela Iglesias
PROFESSORA DEL MÀSTER DE CIUTAT I URBANISME DE LA UOC

segons el lloc de residència. “La pandèmia ens ha ensenyat que a les ciutats no ataca tothom de la mateixa manera. El virus ha castigat els barris més densos, pobres i envellits”, argumenta, i posa d'exemple els barris més afectats

La crisi fa evident la necessitat d'esponjar les ciutats

per rebrot a l'Hospitalet de Llobregat. Defensa el model de ciutat compacta com una forma d'urbanisme sostenible, i en això coincideix amb Josep Roca Cladera, director del Cen-

“La pandèmia ens confirma que el que cal és reforçar la biodiversitat a parcs i jardins urbans”

Isabel Martín
CAP DE SECCIÓ DE CONTROL DE QUALITAT I MEDI AMBIENT DE L'AMB

“Busquem projectes que tinguin utilitat per donar resposta als nous reptes urbans sorgits de la crisi”

Michael Donaldson
COMISSIÓ D'INNOVACIÓ DIGITAL DE L'AJUNTAMENT DE BARCELONA

tre de Política del Sòl i valoracions de la UPC i professor de l'ETSAB, que considera que l'alta densitat de persones i activitats “és problemàtica” sobretot si la població viu en espais massa reduïts. “L'habitatge que tenim a Barcelona de mitjana té 70 metres construïts, i d'útils en són entre 50 i 55 de mitjana. És molt difícil que una família amb tres o quatre persones convisqui confinada en aquest espai.” Josep Roca apunta a l'especulació immobiliària com a culpable de la situació. L'increment de preus ha provocat habitatges cada cop més petits, i considera que “una família de quatre membres hauria de tenir com a mínim 90 metres

quadrats útils, un 50% més que ara”.

Els dos experts creuen que la crisi de la Covid té molt a veure amb la dinàmica econòmica del mercat de l'habitatge. El professor de la UPF es remet a la concepció de l'Eixample. “Idefons Cerdà, a mitjans del segle XIX, plantejava que cada habitant havia de tenir 40 m², i ni de bon tros a l'Eixample hi són.” I no només s'ha limitat la superfície dels habitatges; l'espai públic també se'n ressent. “Tenim unes ciutats amb molt poc espai i l'excessiva densitat es converteix en focus d'expansió de les pandèmies”, es lamenta Roca, que afegeix la problemàtica de la massificació del transport públic que considera de difícil solució en un futur immediat. “Mentre tothom entri a treballar a la mateixa hora i els desplaçaments laborals no es distribueixin de forma més racional, és difícil resoldre la massificació del transport públic”, reconeix.

Canvis legals necessaris
Entre els canvis necessaris a les ciutats, Josep Roca posa en primer lloc canvis en els mínims d'habitabilitat “que són els mateixos des dels anys cinquanta del segle passat i han quedat obsolets” perquè plantegen habitatges amb espais comuns i habitacions massa

Gestió sostenible del verd urbà

El confinament ha apropiat els ciutadans als parcs i jardins dels seus municipis. Isabel Martín, cap de secció de Control de Qualitat i Medi Ambient de l'AMB, destaca els beneficis ambientals i socials dels parcs urbans com a eina per millorar la qualitat de vida i la salut de les persones. La xarxa de parcs metropolitans està formada per 51 parcs, repartits en 33 municipis, amb 2.973.723 m². “La pandèmia ens confirma que el que cal és reforçar la biodiversitat a parcs i jardins ur-

bans”, manté Martín, que indica que aquesta és la línia de treball encetada per l'AMB fa un parell d'anys, que es concreta amb el manteniment de diferents tipus de vegetació. “Mirem que les espècies siguin sostenibles i adaptades al clima mediterrani perquè així necessiten menys aigua i no gaires tractaments fitosanitaris”, explica. A més, destaca la potenciació dels prats florits i l'ús de plantes aquàtiques per evitar l'ús de clor i herbicides a les làmines d'aigua.

L'APUNT

Hi ha més contagis però no col·lapse

Xavier Miró

El 23 de juny hi havia 120 positius nous, un 2,5% de les 6.910 PCR d'aquell dia. També hi havia 34 ingressos, amb 4 a l'UCI, i 3 defuncions nous. Dissabte passat, Mare de Déu d'Agost, hi havia 414 positius, un 11,14% de les 4.828 PCR fetes, així com 66 ingressos, amb 9 a l'UCI, i 7 defuncions. Fins a Sant Joan el contagi s'havia controlat i s'havia superat el col·lapse hospitalari per-

què portàvem tres mesos tancats a casa. Les xifres de dissabte evidencien que els contagis han augmentat des d'aleshores perquè hem tornat a la normalitat a pesar de les restriccions i de certes precaucions. Però tampoc hem de perdre de vista que abans d'ahir hi havia 132 pacients a l'UCI, mentre que el 20 de juny n'hi havia 4.126. Avui es pot evitar el col·lapse hospitalari.

Al carrer Girona de Barcelona s'han eixamplat les voreres ■ J.R.

preu social. “Hi ha d’haver més decisió política contra l’especulació”, remarca, i considera imprescindible la lluita contra l’infrahabitatge.

A aquesta qüestió, Mariela Iglesias hi afegeix el debat de fons sobre el model de ciutat, focalitzat en Barcelona. “Des de final del segle XX que es basa en grans esdeveniments, un turisme massiu que ha convertit Barcelona en una ciutat terciària”, argumenta la professora de la UOC, que manté que la situació actual confirma que “ha estat un error”: “El monocultiu turístic ha generat dependència”, remarca. En aquest punt Mariela Iglesias reconeix que amb l’urbanisme cal anar més enllà de repensar les formes per repensar les dinàmiques de la ciutat. “No només es tracta de fer maquetes sinó de plantejar com es pot contribuir a la redistribució social” i reivindica un urbanisme com a “eina de cohesió comunitària i instrument d’autoestima col·lectiva.” Considera que el model de les superilles és un primer pas. “L’urbanisme ha d’activar espais per ser inclusiu, crear espais de proximitat”, assegura.

Josep Roca hi afegeix la importància de l’espai públic i que les zones verdes ho siguin veritablement. Posa com a exemple un estudi fet al centre de Sabadell que indicava que només el 4% dels espais lliures són verds. “L’espai verd és una font de salut. A més dels beneficis sobre el canvi climàtic, serveixen per minimitzar les onades de calor i el consum energètic. L’altre repte és guanyar espai per als vianants. “Vint anys enrere les cotxes estaven a sobre les voreres; ara no ho podríem entendre, però veiem com a normal que les motos siguin a sobre de les voreres, i s’han de treure”, reflexiona, i apunta la necessitat de “reservar espai per a les noves formes de mobilitat personal que milloren la ciutat”. Cal, doncs, un canvi de mentalitat de les administracions. “Queda molta feina per fer”, creu Mariela Iglesias. ■

petits. Pel que fa a la densitat, considera necessària una reducció que posi el límit als 25.000 habitants per hectàrea. “Són necessaris uns estàndards de densitat inferiors a la ciutat compacta, i per això és fonamental que hi hagi polítiques públiques que garanteixin una reducció dels preus de mercat.” Tot i que admet que és complicat, assegura que hi ha maneres d’aconseguir-ho, i apunta com a solució en la bona línia la normativa de l’Ajuntament de Barcelona, que obligava que cada nova promoció d’habitatges reservés el 30% a habitatges a

Més de 200 idees innovadores que poden marcar la diferència

Proposar solucions als nous reptes urbans que es plantejen a la ciutat arran de la crisi provocada per la Covid-19. Aquest ha estat el punt de partida de la convocatòria de subvencions feta per l’Ajuntament de Barcelona mitjançant la fundació BIT Habitat, que gestiona el Centre d’Innovació Urbana de Barcelona. *La ciutat proactiva. Barcelona: i ara?* és el nom de la iniciativa, que en poc més d’un mes ha aplegat 208 propostes. El comissionat d’Innovació Digital de l’Ajuntament de

Barcelona, Michael Donaldson, destaca la resposta dels barcelonins i la diversitat de propostes i de perfils professionals que han fet aportacions. Centres de recerca, emprenedors, cooperatives, *start-ups*, col·legis professionals, universitats i escoles han presentat idees per millorar aspectes com ara l’habitatge, l’educació, les indústries creatives, el comerç de proximitat, i per afavorir canvis d’hàbits de consum i cap a la descarbonització urbana, entre altres temàtiques.

“Busquem projectes que tinguin utilitat per donar resposta als nous reptes urbans sorgits de la crisi de la Covid-19”, assegura el comissionat d’Innovació Digital, que es confessa sorprès per l’èxit de la convocatòria. De les propostes presentades, 22 han passat el tall inicial i ara un equip de valoradors professionals independents treballen per escollir els projectes, sis com a mínim, que rebran la subvenció per poder-se materialitzar i que es donaran a conèixer al setembre. L’import

total de la convocatòria és de 500.000 euros, amb els quals es podrà subvencionar fins al 80% de cada proposta guanyadora, que no podrà superar els 100.000 euros de pressupost executables en un màxim de 12 mesos. El pagament de la subvenció es farà per endavant perquè els emprenedors tinguin liquiditat per arrencar. “A més, els escollits tindran l’assessorament de mentors i acompanyament municipal mentre s’executen els projectes”, diu Donaldson.